

BUSHMAIL

Esther, correspondent buitenland

Een hard vonnis

Met als doel de cheetahs in Zimbabwe te behouden, heeft Esther van der Meer, samen met haar man Hans, Cheetah Conservation Project Zimbabwe opgericht. Esther en Hans reizen momenteel door Zimbabwe om de cheetah populatie in kaart te brengen. Regelmatig schrijft Esther in Biotechniek over haar belevenissen in de bush. Nieuwsgierig geworden? Surf naar www.cheetahzimbabwe.org of facebook.com/CheetahZimbabwe voor meer informatie over haar onderzoek en de mogelijkheden om hieraan bij te dragen.

Bericht van het einde

'The Research Council of Zimbabwe found no clear grounds to justify an extension of the cheetah study'. Met deze zin komt er een einde aan ons cheeta project en ons leven in Zimbabwe waarin we met hart en ziel geprobeerd hebben iets bij de dragen aan de bescherming van de prachtige wilde dieren die dit land rijk is. Helemaal onverwachts kwam de schriftelijke bevestiging van dit vonnis niet. Toen we in januari richting Harare gingen om onze jaarlijkse vergunningen aan te vragen gonsde het al van de geruchten dat dat dit jaar, dankzij alle negatieve publiciteit rond Cecil de leeuw, weleens niet zo makkelijk zou worden. 'Want wie zijn die blanke Europese en Amerikaanse onderzoekers die ons denken te kunnen vertellen hoe wij onze dieren moeten managen', aldus de president in zijn persbericht na Cecil's dood. De eerste tekenen waren aan de wand toen bleek dat, in tegenstelling tot voorgaande jaren waarin alleen buitenlandse onderzoekers een onderzoeksvergunning bij de council aan moesten vragen, dit nu ineens ook voor alle Zimbabweaanse onderzoekers gold.

National Parks deed daar nog een schepje bovenop door de onderzoekers duidelijk te maken dat we zonder onderzoeksvergunning niet in aanmerking kwamen voor een National Parks vergunning. En dus ging iedereen druk in de weer met zijn aanvraag. Zo'n aanvraag is niet makkelijk, zeker niet omdat iedere persoon die bij de Research Council aanklopt andere instructies krijgt. Aangezien wij dit al tien jaar doen en onze file bij de council lange tijd als maatstaaf gebruikt werd, werden we door onze collega's te pas en te onpas om raad gevraagd. In dit land moet je namelijk altijd de juiste balans zien te vinden tussen voldoende informatie geven om een vergunning te krijgen maar niet zoveel informatie dat het onnodige vragen oproept. Zinnen als 'de lokale bevolking vertellen dat ze nou beter voor hun vee moeten zorgen in plaats van de roofdieren simpelweg dood te maken', werden omgebouwd naar politiek correctere versies als 'samen met de community werken aan een vermindering van conflict met roofdieren'. Toen »

Iedereen alle gewikte en gewogen woorden op papier had staan was het tijd voor ons knutse luurtje. De aanvraag moet namelijk in dertienvoud in groene flatfiles in de juiste volgorde en met de juiste tabbladen ingediend worden en dat vergt heel wat print knip en plakwerk.

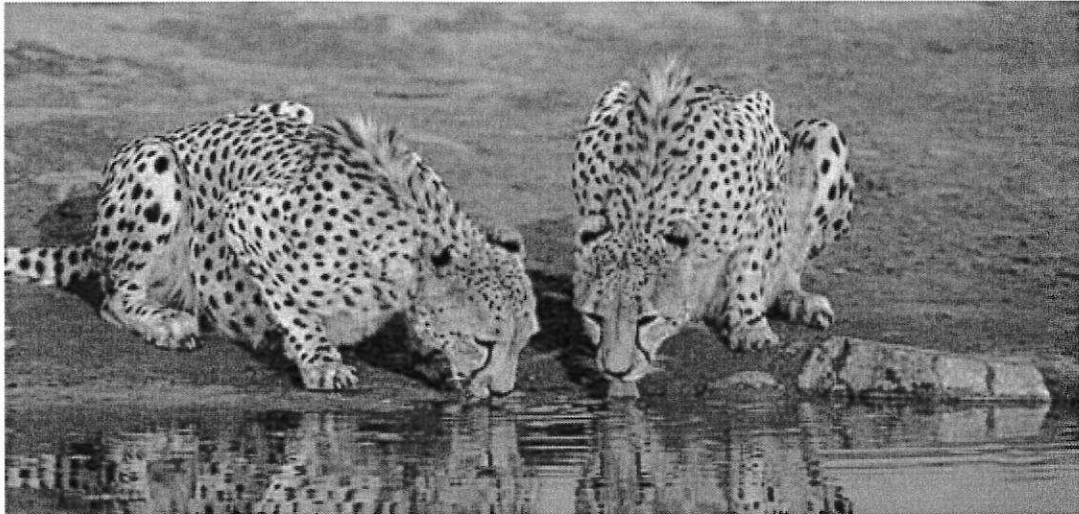
Handtekeningen

Natuurlijk zijn er ondanks dat we de verkregen instructies woordelijk volgen in de eerste beoordelingsronde altijd terechte maar vooral ook onterechte vragen die voornamelijk bedoeld zijn om ons leven zuur te maken zodat er geen onduidelijkheid bestaat over wie de macht in handen heeft. Onze aanvraag werd afgewezen omdat de council vond dat deze gebaseerd had moeten zijn op een drie jarig en niet een vijf jarig onderzoeksvoorstel. Toen ik voor ik indende specifiek gevraagd had naar de tijdsperiode was het antwoord wat jij redelijk acht voor het voorgestelde onderzoek. Waarom vijf of drie jaar een verschil maakt is sowieso niet duidelijk want je moet ongeacht de tijdsperiode in het voorstel alsnog elk jaar een nieuwe vergunning aanvragen. Natuurlijk betekende een verandering naar drie jaar dat we nieuwe handtekeningen van het Zimbabwaanse instituut waar we aan verbonden zijn nodig hadden. En dat is gedoe. Ten eerste is die universiteit 450 kilometer van Harare vandaan. Ten tweede zit de vice-chancellor niet per definitie achter zijn bureau te wachten tot ik hem een keer nodig heb. Aangezien je binnen een gezette tijd je aangepaste aanvraag bij de council in moet dienen omdat je anders opnieuw 500 USD moet betalen kan zo iets onbenulligs als nieuwe handtekeningen aardig wat stress opleveren. Mijn argument dat als de universiteit blij was met een verbintenis van vijf jaar ze toch zeker ook blij zouden zijn als het drie jaar zou worden ging helaas niet op. Gelukkig was de vice-chancellor niet ergens in Singapore maar gewoon in Bulawayo en had ik een week later nieuwe handtekeningen.

Het grote wachten

En toen begon het grote wachten weer opnieuw. De aanvragen worden maar een keer per maand behandeld en een antwoord kan ook na de vergadering weken tot maanden op zich laten wachten. Het is beter om deze periode in Harare uit te zitten want als er ineens aanvullende informatie nodig is is het niet handig om eerst 1000 kilometer vanuit Victoria Falls te moeten komen rijden. We zijn door schade en schande wijs geworden en weten na tien jaar dat om in Zimbabwe iets geregeld te krijgen je persoonlijk bij kantoren langs moet gaan en e-mail en de telefoon dus geen optie zijn. Gelukkig hebben we inmiddels genoeg vrienden waar we voor onbepaalde tijd kunnen verblijven. Iedereen weet hier immers hoe het systeem werkt. In de tussentijd verliep onze verblijfsvergunning. Om een nieuwe vergunning aan te vragen had ik namelijk een nieuwe onderzoeksvergunning nodig. Nadat immigratie ons voor de tweede keer een verlenging gegeven had om onze aanvraag voor een onderzoeksvergunning af te wachten lieten ze ons vriendelijk doch dringend weten dat een derde maand er niet in zou zitten. En dus klopten we maar weer eens bij de council aan om te vragen hoe lang de beoordeling nog op zich zou laten wachten. Ja dat kan een week duren maar ook vijf maanden. Je hoort het vanzelf een keer.

Tot onze verbazing werden we twee dagen later op gesprek gevraagd bij de onderzoeksprioriteiten manager van de council. Al snel bleek dat dat niet was om ons uitsluitsel te geven over onze aanvraag maar om ons even flink aan de tand te voelen. Wat hebben jullie hier de afgelopen jaren gedaan? Was de eerste vraag. Ondanks dat ik dat elk jaar uit den treuren uitleg in mijn voortgangsrapportage en aanvraag voor een nieuwe vergunning besloot ik dat het het beste was om niet te bijdehand te doen en gewoon maar uit te leggen dat we een landelijke cheeta suivev uitgevoerd hadden. Een onderzoeksvergunning is geen blanco cheque om te doen en laten wat je wilt was het antwoord. Vriendelijk legde ik uit dat ik dat ook nooit zo gezien had en dat ons onderzoek altijd met de juiste vergunningen en volgens de regels uitgevoerd was. Het goede woordje dat Hans voor zijn vrouw probeerde te doen werd niet gewaardeerd. Ben jij de onder-

zoeker, nee, nou houdt dan je dan buiten dit gesprek'. 'Waarom ben je ook in gebieden geweest waar vroeger geen cheeta's waren'. Ik legde uit dat de laatste survey ruim vijftien jaar geleden plaats gevonden had en dat er in die periode veel kan veranderen en je dus alle gebieden opnieuw moet controleren. 'Ik zie niet in waarom wij je een nieuwe vergunning zouden moeten geven, je hebt National Parks verteld hoeveel cheeta's er zijn en nu kunnen zij het verder zelf wel'. Tja, wat zeg je daarop?! Je kunt moeilijk zeggen dat National Parks nog niet eens weet hoe een cheeta eruit ziet. En dus was mijn politiek correcte antwoord 'dat is niet aan mij, het is aan de council om te beslissen wie er onderzoek aan cheeta's moet doen.' Nou hij zou het er nog wel eens met National Parks over hebben maar hij zag geen meerwaarde om mij nog langer in het land te hebben.

Niet meer welkom

Toen we weer in de auto zaten keken Hans en ik elkaar gechoqueerd aan, 'hadden we dit gesprek nou echt gehad?!'. We hebben tijdens onze survey vaak genoeg met de geheime dienst te maken gehad om de man tegenover ons als de geheime dienst te herkennen. Het feit dat deze persoon helemaal geen kennis had van ecologisch onderzoek en niet eens onze voortgangsrapportages en onderzoeksvoorstel doorgelezen had, bevestigde dit vermoeden. 'Nou dan weten we wel hoe het ervoor staat' was onze conclusie, de geheime dienst staat namelijk boven alle andere autoriteiten, dus als zij je niet meer willen... Aangezien het uit angst voor eigen posities sowieso niet in de cultuur zit om voor elkaar in de bres te springen hadden we niet de illusie dat National Parks zich voor ons hard zou gaan maken. En inderdaad, toen we bij National Parks langs gingen om de senior ecologist te spreken was het antwoord: 'Er is niets wat we kunnen doen'. De vice-chancellor van de universiteit in Bulawayo gaf ons, ondanks dat hij onderdeel is van de research council board, eenzelfde antwoord. En dus pakte Hans en ik onze koffers en gingen op Vic Falls aan zodat we nog een paar dagen in ons eigen huis konden verblijven voordat onze laatste immigratie stempel verliep. In die paar dagen maakten we een plan om voor een maand in Kasane, een dorp 80 km over de grens in Botswana, te bivakkeren. En daar kregen we een week geleden de bevestiging van wat we eigenlijk al wisten: we zijn niet langer welkom om onderzoek te doen in Zimbabwe.

En nu?!

Dat is de eerste vraag die mensen ons stellen als ze dit verhaal horen. Tja, de komende twee tot drie maanden proberen we op een toeristen visum in Zimbabwe te blijven zodat ik het eind rapport met de resultaten van de cheeta survey af kan maken en uit kan delen. Daarna gaan we op zoek naar een baan en daarbij houden we alle opties open. 'Ben je niet boos?' is vaak de tweede vraag. Boos niet, tegen beter weten in, wel teleurgesteld. Teleurgesteld omdat internationaal »

ons onderzoek de hemel in geprezen wordt maar het nationaal niet de waardering krijgt die het verdient, ondanks dat National Parks onze resultaten zonder blikken of blozen op internationale conferenties presenteert. Teleurgesteld dat gedurende de drie maanden in Harare geen van de mensen waar we al tien jaar mee werken de moed heeft gehad je een keer apart te nemen om tekst en uitleg te geven over wat er achter de schermen gaande is. Natuurlijk weet zowel de council als National Park vanaf het moment dat je je aanvraag indient dat je geen vergunning gaat krijgen, alleen is altijd de hoop dat door je eindeloos aan het lijntje te houden je er zelf het bijltje bij neer gooit. Teleurgesteld omdat we oprecht in alle openheid en eerlijkheid geprobeerd hebben samen te werken met de autoriteiten om de natuurbescherming in Zimbabwe te verbeteren en we nu door diezelfde autoriteiten gedwongen worden het land te verlaten.

Hoop voor de toekomst

Toch is het niet alleen maar negatief. We hebben tien fantastische jaren om op terug te kijken. Jaren waarin ik ervan overtuigd ben dat we op kleine en grote schaal iets bij hebben kunnen dragen aan natuurbescherming, of dat nou was door het verwijderen van strikken om dieren of het aanpassen van het natuurbescherming beleid. En dat blijven we doen, alleen dan hopelijk in een land waar de regering wel interesse heeft om haar eigen natuur te beschermen en inziet dat toegepast wetenschappelijk onderzoek essentieel is om je management beslissingen op te baseren. In die zin kan het alleen maar beter worden!

Het doek is, na tien jaar inzet, gevallen voor Esther, Hans en de Cheetahs. De redactie wenst ze sterkte en veel succes om hun werk elders voort te zetten. Wij zijn blij dat Esther heeft aangegeven dat ze voorlopig nog wel blijft schrijven voor de Biotechniek.

